

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a členov senátu JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému **M. K.** vedenej na Okresnom súde v Galante pod sp. zn. 3T 53/2006, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. mája 2008 v Bratislave prerokoval dovolanie obvineného M. K., podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. M. Š. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. septembra 2007, sp. zn. 4 To 9/07, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku **sa** dovolanie obvineného M. K. **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor v Galante podal dňa 19. júna 2006 na Okresný súd v Galante obžalobu, 1 Pv 45/06-18, v ktorej obvinenému M. K. kládol za vinu spáchanie prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu so spáchaním prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 8. januára 2006 v čase okolo 17.00 hod. v S. na ul. D. pri trafostanici udrel do tváre P. Š., ktorý si dal následne pred tvár ruky a obvinený M. K. ho chytil za ukazovák ľavej ruky, ktorý mu vykrútil, čím mu spôsobil zranenie - zlomeninu tela prvého článku druhého prsta na ľavej ruke viacúlomkovú, s posunom

lomných plôch, s dobou liečenia spojenou s práceneschopnosťou v trvaní od 8. januára 2006 do 24. februára 2006 podľa znaleckého posudku.

Rozsudkom Okresného súdu v Galante zo dňa 29. novembra 2006, č. k. 3 T 53/2006-194, bol obvinený M. K. uznaný za vinného len výlučne zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom, oproti obžalobe modifikovanom skutkovom základe, že:

dňa 8. januára 2006 okolo 17.00 hod. v S. pri trafostanici na D. ulici udrel päšťou dvakrát do tváre P. Š.. Keď si ten následne dal pred tvár ruky, chytil ho za ukazovák ľavej ruky a vykrútil mu ho. Tým mu spôsobil viacúlomkovú zlomeninu tela prvého článku druhého prsta ľavej ruky s posunom lomných plôch. Zranenie si vyžiadalo liečenie a práceneschopnosť od 8. januára 2006 do 24. februára 2006.

Za to mu okresný súd podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. vychádzajúc z § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere päťtisíc slovenských korún. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil súd náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného mesiaca. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenému M. K. povinnosť nahradiť G. Š. (zákonnej zástupkyňi poškodeného P. Š.) škodu vo výške 876 Sk a poškodenej strane zdravotnej poisťovni A. regresnú náhradu vo výške 2 934 Sk. Podľa § 228 ods. 2 Tr. por. bola poškodená G. Š. so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Na základe odvolania podaného obvineným druhostupňový Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 25. septembra 2007, č. k. 4 To 9/2007-225, podľa § 319 Trestného poriadku jeho odvolanie zamietol.

Z uvedeného vyplýva, že k právoplatnému odsúdeniu M. K. došlo na podklade vyššie citovaných rozhodnutí dňom 25. septembra 2007.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave v spojení s prezentovaným uznesením okresného súdu podal v zákonnej trojročnej lehote dňa 2. apríla 2008

na príslušný Okresný súd v Galante, prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. M. Š. (plná moc na č. I. 238 spisu), vo svoj prospech dovolanie obvinený M. K..

V dôvodoch dovolania (č. I. 234-236 spisu) v podstate namietal viacero skutočností, vyplývajúcich z postupu konania a tiež z citovaných rozhodnutí súdov oboch stupňov.

Uviedol, že odvolací súd pri rozhodovaní o riadnom opravnom prostriedku nevezal do úvahy skutočnosť, že v rámci podaného odvolania napádal aj priebeh konania, ktoré odsudzujúcemu rozsudku predchádzalo. Vyslovil názor, že orgány činné v prípravnom konaní porušili procesné ustanovenia v tom smere, že mu odopreli právo na obhajobu, konkrétne že nemal obhajcu v čase, keď boli vypočutí svedkovia a tým stratil právo klásť im otázky. Za protiprávne pokladá i vyšetrovateľom realizované vzájomné konfrontácie svedkov.

Ďalej vyčítal súdu prvého stupňa, že nepostupoval podľa ustanovenia § 58 ods. 3 Tr. por., keď priebeh hlavných pojednávaní súčasne nenahrával a tým úkony nezaznamenával technickým zariadením súčasne s vyhotovovaním zápisnice. Namietal aj, že konajúci prvostupňový okresný súd obžalobu okresného prokurátora prijal a vyčítal mu, že ju predbežne neprejednal.

Tvrdil, že v rámci pôvodného konania nebolo žiadnymi dôkaznými prostriedkami preukázané, že by poškodeného udrel dvakrát päťou do tváre, chytil a vykrútil mu ukazovák ľavej ruky a že by sa dopustil akéhokoľvek úmyselného konania, ktoré by smerovalo k ujme na zdraví poškodeného. Podľa neho znalec nevytlúčil iný mechanizmus zranenia poškodeného, a to tej alternatívy, že v prípade, že poškodenému bola ním držaná ruka, k zlomenine prsta mohlo dôjsť pri jeho aktívnej obrannej reakcii točivým momentom okolo pozdĺžnej osi. Dal do pozornosti aj alternatívu, že k inkriminovanému zraneniu poškodeného mohlo dôjsť aj v nasledujúcich dvoch hodinách po ich strete, a to teda bez zavinenia obvineného. Preto súd prvého stupňa nepostupoval v súlade so zásadou *in dubio pro reo* a vyniesol nesprávne výroky o jeho vine a treste.

Vyslovil počudovanie nad postupmi súdov oboch stupňov v tom smere, že nechápe vypustenie prečinu výtržníctva zo skutku za stavu, že bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví.

V sumáre dovolateľ prostredníctvom obhajcu prezentoval rozhodnutia okresného i krajského súdu za nezákonné a hodnotenie vykonaných dôkazov týmito súdmi za neobjektívne a nesprávne, čím malo dôjsť k porušeniu zákona v jeho neprospech. Navrhol preto z dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací napadnuté rozhodnutie zrušil (ďalší postup v dôvoch dovolania prezentovaný nie je).

Okresný prokurátor v Galante v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu dňa 16. apríla 2008 uviedol, že rozhodnutia súdov oboch inštancií pôvodného konania považuje za zákonné a správne, pričom dovolanie obvineného navrhol podľa § 382 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku odmietnuť.

Vo vzťahu k dovolacím námietkám obvineného uviedol, že v napádanom konaní neboli porušené jeho práva na obhajobu. Obvinený napokon za prítomnosti obhajkyne počas preštudovania vyšetrovacieho spisu nepožiadaval o zopakovanie dovtedy vykonaných úkonov a nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Obvinený mal v každom štádiu konania možnosť vykonať výsluch svedkov, znalca i poškodeného, ako aj možnosť vyjadriť sa k ich výpovediam. Prvostupňový súd akceptoval v pôvodnom konaní všetky návrhy procesných strán na výsluchy svedkov i na doplnenie dokazovania. K porušeniu žiadnych procesných ustanovení nedošlo, konfrontácie svedkov sú prirodzeným procesným postupom v štádiu zistenia rozporov. Nestotožňuje sa ani s názorom obvineného, že priebeh hlavného pojednávania pred súdom musí byť zaznamenaný aj technickým zariadením s vysvetlením, že je na úvahe súdu, či aj k takémuto zaznamenaní úkonu pristúpi. Pokiaľ prvostupňový súd obžalobu predbežne neprejednal, išlo podľa prokurátora o správny postup, nakoľko samosudca obžalobu predbežne neprejednáva. Obžaloba bola samosudcom preskúmaná a tento postupoval jednou z legálnych foriem, akú mu zákon alternatívne v procese umožňuje. Prokurátor sa nestotožnil ani s postojom obvineného, vyjadreným v dôvodoch dovolania vo vzťahu k § 278 ods. 1 Trestného

poriadku a vyslovil názor, že súd prvého stupňa vo vzťahu k obžalobe zachoval totožnosť skutku.

Napokon prokurátor považuje za nekritické tvrdenie obvineného v tom smere, že mu dokazovaním vykonaným v pôvodnom konaní nebolo preukázané spáchanie skutku, pretože zastáva opačný názor. Ďalej uviedol, že ustálenie skutku i právnej kvalifikácie zo strany súdov oboch stupňov v pôvodnom konaní bolo zákonné a správne.

Poškodené strany zdravotná poisťovňa A. a G. Š. sa k dôvodom dovolania obvineného v predpísaných lehotách písomne nevyjadrili.

Po predložení veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 25. apríla 2008 spoločne s predkladacou správou a kompletným spisovým materiálom dovolací súd na neverejnom zasadnutí konanom dňa 7. mája 2008 postupom podľa § 381 Tr. por. prejednal dovolanie podané obvineným M. K. a zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia vyššie uvedeného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je zrejmé, že sa vyžaduje elementárne a závažné porušenie práva obvineného na obhajobu, a to na takej úrovni, že obvinený v konaní nemal obhajcu, a to aj keď ho podľa zákona mal mať.

V posudzovanom prípade však tomu tak nebolo. Zo spisového materiálu chronologicky vyplýva, že k začatiu trestného stíhania vo veci došlo dňa 23. januára 2006, k trestnému stíhaniu obvineného M. K. až 28. apríla 2006, pričom

o stíhaní voči svojej osobe sa dozvedel dňa 4. mája 2006 (rub č. I. 4 spisu), o čom svedčí aj fakt, že dňa 4. mája 2006 proti uzneseniu o svojom trestnom stíhaní podal sťažnosť. Obvinený si dňa 29. mája 2006 zvolil na plnú moc obhajkyňu JUDr. M. Š. (č. I. 9 spisu), táto obhajobu prevzala a avizovaných úkonov sa podľa svojej vôle a po dohode s obvineným zúčastňovala. Obvinený nebol stíhaný za také trestné činy, kde by sa jednalo o nutnú obhajobu (situáciu, že by musel mať od začiatku trestného stíhania obhajcu), pričom zostalo na jeho slobodnej vôli, v ktorom štádiu trestného konania si obhajcu sám zvolil. O tomto práve však bol nesporne poučený už pri svojom prvom výsluchu dňa 11. mája 2006, čo dokumentoval podpisom zápisnice (č.l. 10-13 spisu). Po skončení prípravného konania – vyšetrovania dňa 1. júna 2006 (č. I. 140 spisu), oboznámiac sa s kompletným spisovým materiálom písomne protokolačne uviedol, že nemá žiadne návrhy na doplnenie vyšetrovania. Z obsahu záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu jasne vyplýva, že obvinený za prítomnosti svojej obhajkyne nenamietal ani jediný úkon prípravného konania a ani nepožiadaval vyšetrovateľa o zopakovanie úkonov vykonaných ku dňu 1. júna 2006. V následnom súdnom konaní neboli žiadnym spôsobom porušené práva obvineného na obhajobu, čo konštatovali okresný i krajský súd (obvinený totožne argumentoval v odvolaní), a k takýmto zisteniam a záverom dospel i dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky.

K ďalším písomným dôvodom dovolania zaujíma Najvyšší súd Slovenskej republiky nasledovné stanovisko.

Tieto dôvody jednoznačne smerujú voči skutkovým zisteniam súdov oboch stupňov, konajúcich a rozhodujúcich v pôvodnom konaní a vo svojej podstate sledujú účel vyplývajúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Zo znenia vyššie označeného zákonného ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. i zo samotného inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je však zrejmé, že trestné konanie je vo svojej podstate a zásade dvojnásťčné. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom opravnom prostriedku – dovolaní, je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistili súdy prvého a druhého stupňa v pôvodnom konaní. Rovnako ani nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili, a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. V posudzovanej veci je z obsahu dôvodov dovolania

(čo sa zhoduje s obhajobným postojom obvineného pred druhostupňovým súdom) jasné, zrozumiteľné a nesporne čitateľné, že tento namietal spôsob hodnotenia dôkazov vo svoj neprospech v označenom pôvodnom konaní. Preto ak súdy oboch stupňov v pôvodnom konaní nepoužili zásadu *in dubio pro reo* (v pochybnostiach v prospech obvineného), je tento záver výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov. To isté platí o námietke obvineného v tom smere, že súd prvého stupňa naproti obžalobe vypustil spáchanie trestného činu výtržníctva (súčasne to pojednáva o problematike zachovania totožnosti skutku). V tomto smere sa navyše jednálo o postup hodnotenia dôkazov v prospech obvineného, ktorý nebol v pôvodnom konaní pred okresným súdom napadnutý odvolaním prokurátora v jeho neprospech, čo bolo zákonne zohľadnené v postupe konania odvolacieho súdu. Čisto akademicky je na mieste rezultát, že postupom okresného súdu vo vzťahu k obžalobe bola jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností zachovaná totožnosť skutku (odkaz na dostupnú literatúru vrátane na problematiku sa vzťahujúcu judikatúru).

Odvolací súd sa v konaní o riadnom opravnom prostriedku vysporiadal aj s ďalšími odvolacími námietkami obvineného, ktoré sú vo svojej podstate úplne identické s dôvodmi dovolania v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Preto je len potrebné konštatovať, že ak samosudca okresného súdu v zmysle § 58 ods. 3 Tr. por. nariadil len spísanie zápisnice o hlavnom pojednávaní a nedal pokyn na nahrávanie priebehu hlavného pojednávania technickým zariadením, ide o postup legálny a zákonný, vyjadrený zákonodarcom tak, že je výlučne na úvahe predsedu senátu (samosudcu), aký postup zvolí. Ak teda samosudca v prezentovanom konaní nahrávanie technickým zariadením nepoužil, nejedná sa o porušenie zákona.

Rovnako neobstoja dovolacie (kopírujúc odvolacie) námietky obvineného, ktorý vyčítal prvostupňovému súdu, že obžalobu predbežne neprejednal, resp. že nesprávne boli vykonané konfrontácie medzi svedkami. Samosudca podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku obžalobu v konaní pred súdom predbežne neprejednáva a je vecou jeho názoru, aký zvolí procesný postup, proti ktorému zákon nepripúšťa podanie opravného prostriedku. Ani v tomto smere druhostupňový odvolací súd v pôvodnom konaní pochybenia samosudcu nezhľadával, hoci obvinený takúto námietku v odvolaní vzniesol. S naznačenou problematikou

konfrontácií sa súdy oboch druhov a stupňov v pôvodnom konaní taktiež primerane vysporiadali.

Nezistiac preto dôvody dovolania v zmysle § 371 Tr. por. rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 7. mája 2008

JUDr. Ján M i h a l, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: